

การสืบตำแหน่งผู้ปกครอง

﴿الخلافة والإمارة﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

มุหัมมัด อิบรอฮีม อัต-ตุวัยญีรีย

แปลโดย : ยูซุฟ อับู บักร

ผู้ตรวจทาน : อัลฮัน นิยมเดชา

ที่มา : มุคตะศ็อร อัลฟีกฮิล อิสลามีย์

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿الخلافة والإمارة﴾

« باللغة التايلاندية »

محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة: يوسف أبوبكر

مراجعة: عصران إبراهيم

مصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

2009 - 1430

islamhouse.com

การสืบตำแหน่งผู้ปกครอง

(ระบอบอัลคิลาฟะฮฺ) และการปกครองรัฐ (อัลอิมาเราะฮฺ)

บทบัญญัติว่าด้วยการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ปกครอง (อัลคิลาฟะฮฺ)

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำแก่บรรดามวลมุสลิมนับเป็นความจำเป็น เพื่อปกป้องความบริสุทธิ์ของศาสนาอิสลาม บริหารจัดการกิจการของมุสลิม ดำรงบทลงโทษ รักษาสิทธิต่างๆ ปกครองด้วยกับสิ่งที่อัลลอฮ์ประทานลงมา สั่งใช้เรื่องของความดีงาม ห้ามปรามเรื่องของความชั่วช้า และเรียกร้องเชิญชวนไปสู่อัลลอฮ์ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاطِيعُوا أَهْلَ الْبَيْتِ وَالْحَاكِمِينَ فِي الْأَرْضِ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ السَّامِعُ الْعَلِيمُ﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاطِيعُوا أَهْلَ الْبَيْتِ وَالْحَاكِمِينَ فِي الْأَرْضِ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ السَّامِعُ الْعَلِيمُ﴾

الْحَسَابِ ﴿٦٦﴾ [ص/٦٦]

ความหมาย “โอ้ดาอูดเอ๋ย เราได้แต่งตั้งเจ้าให้เป็นตัวแทนในแผ่นดินนี้ ดังนั้นเจ้าจงตัดสินคดีต่าง ๆ ระหว่างมนุษย์ด้วยความยุติธรรมและอย่าปฏิบัติตามอารมณ์ใฝ่ต่ำ มันจะทำให้เจ้าหลงไหลจากทางของอัลลอฮ์ แท้จริงบรรดาผู้ที่หลงไปจากทางของอัลลอฮ์นั้น สำหรับพวกเขาจะได้รับการลงโทษอย่างสาหัสเนื่องด้วยพวกเขาลืมวันแห่งการชำระบัญชี” (ศอด : 26)

รูปแบบในการสรรหาผู้นำ

รูปแบบการสรรหาผู้นำให้ยึดปฏิบัติเอาประการหนึ่งประการใด ดังต่อไปนี้

1. โดยประจําติจากบรรดามวลมุสลิม การแต่งตั้งให้เป็นผู้นาจะเสรีจสมบูรณด้วยการทำสัตยาบันของบรรดาผู้มีบทบาทสำคัญ ไม่ว่าจะป็นนักวิชาการผู้มีความรู้ บรรดาผู้มีคุณธรรม บรรดาผู้ที่เป็นที่ยอมรับมีตำแหน่งสูง และบรรดาแกนนำกลุ่มต่างๆ
2. ด้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้นาจะโดยมีการระบุ (เป็นลายลักษณ์อักษร) จากผู้นำที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ก่อนจากเขา
3. โดยการปรึกษาหารือ (ระบอบชุรอ) ของบรรดาแกนนำผู้มีความยำเกรงที่ถูกกำหนดขึ้นเป็นจำนวนเฉพาะ แล้วจึงมีมติให้คนหนึ่งคนใดจากพวกเขาเป็นผู้นาจะ
4. เข้าปกครองประชาชนโดยวิธีการใช้กำลังจนกระทั่งพวกเขายอมจำนน และยอมรับเขาว่าเป็นผู้นำ ดังนั้นนับว่าเป็นความจำเป็นที่ผู้อยู่ภายใต้การดูแลของเขาจะต้องเชื่อฟังปฏิบัติตามในสิ่งที่ไม่เป็นการฝ่าฝืนต่ออัลลอฮ์

การเป็นตัวแทนของอัลลอฮ์ในแผ่นดิน (อัลคิลาฟะฮฺ) จะเกิดขึ้นด้วยการศรัทธาและการประกอบคุณงามความดี

อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ
كَمَا أَسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ
وَلَيَجْعَلَنَّ لَهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ
ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ [النور/ 55]

ความหมาย “อัลลอฮ์ทรงสัญญากับบรรดาผู้ศรัทธาในหมู่พวกเจ้า และบรรดาผู้กระทำความดีทั้งหลายว่า แน่นอนพระองค์จะทรงให้พวกเขาเป็นตัวแทนสืบช่วงในแผ่นดิน เสมือนดังที่พระองค์ทรงให้บรรดาชนก่อนพวกเขาเป็นตัวแทนสืบช่วงมาก่อนแล้ว และพระองค์จะทรงทำให้ศาสนาของพวกเขาซึ่งพระองค์ทรงโปรดปรานเป็นที่มั่นคงเป็นเกียรติแก่พวกเขา และแน่อนพระองค์จะทรงเปลี่ยนแปลงให้พวกเขาได้รับความปลอดภัยหลังจากความกลัวของพวกเขา โดยที่พวกเขาจะต้องเคารพภักดีข้าไม่ตั้งภาคีอื่นใดต่อข้า และผู้ใดปฏิเสธศรัทธาหลังจากนั้น ชนเหล่านั้นพวกเขาคือผู้ฝ่าฝืน” (อันนุร : 55)

ตำแหน่งตัวแทนของอัลลอฮ์ (อัลคิลาฟะฮฺ) เป็นของชาวกูเรซและมวลมนุษยชาติจะเป็นผู้ปฏิบัติตามชาวกูเรซ

عن معاوية رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله ﷺ يقول: «إِنَّ هَذَا الْأَمْرَ فِي قُرَيْشٍ، لَا يُعَادِيهِمْ أَحَدٌ إِلَّا كَبَّهُ اللَّهُ فِي النَّارِ عَلَىٰ وَجْهِهِ مَا أَقَامُوا الدِّينَ». أخرجه البخاري

1. จากมุอาวียะฮฺ เราะะฎิยัลลอฮุ อันฮุ กล่าววว่า ฉันได้ยินท่านรอสูล ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิอะสสลัม กล่าววว่า “แท้จริงในกิจการนี้ (อัลคิลาฟะฮฺ) เป็นของชาวกูเรซ ไม่มีผู้ใดเป็นปฏิปักษ์ต่อพวกเขา นอกจากอัลลอฮุจะให้ใบหน้าของเขาคว่ำลงในนรก ตราบใดที่พวกเขายังคงดำรงอยู่ในศาสนา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮฺ หมายเลขหะดีษ 7139)

عن ابن عمر رضي الله عنهما عن النبي ﷺ قال: «لَا يَزَالُ هَذَا الْأَمْرُ فِي قُرَيْشٍ مَا بَقِيَ مِنْهُمُ اثْنَانِ». متفق عليه

2. จากอิบนิ อุมร์ เราะะฎิยัลลอฮุ อันฮุมา จากท่านนบี ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิอะสสลัมกล่าววว่า “กิจการนี้ (คิลาฟะฮฺ) ยังคงเป็นของชาวกูเรซ ตราบใดที่

พวกเขายังคงเหลืออยู่ถึงแม้สองคนก็ตาม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ หมายเลข
หะดีษ 3501 , มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1820)

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله ﷺ: «النَّاسُ تَبَعُ
لِقُرَيْشٍ فِي هَذَا الشَّانِ مُسْلِمُهُمْ تَبَعُ لِمُسْلِمِهِمْ، وَكَافِرُهُمْ تَبَعُ
لِكَافِرِهِمْ». متفق عليه

3. จากอบีฮุรัยเราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์
อะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่ “มนุษย์ชาติจะปฏิบัติตามพวกกูเรชในกิจการด้านนี้ (คิ
ลาฟะฮ์) บรรดาผู้ที่ศรัทธาจะปฏิบัติตามผู้ศรัทธาของพวกเขา และบรรดาผู้ที่
ปฏิเสธจะปฏิบัติตามผู้ปฏิเสธของพวกเขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ หมายเลข
หะดีษ 3495 , มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1818)

ห้ามการร้องขอหรือแสวงหาตำแหน่งผู้นำ

عن عبدالرحمن بن سمرّة رضي الله عنه قال: قال لي النبي ﷺ: «يَا
عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ لَا تَسْأَلِ الْإِمَارَةَ، فَإِنْ أُعْطِيَتْهَا عَنْ مَسْأَلَةٍ
وُكِّلَتْ إِلَيْهَا، وَإِنْ أُعْطِيَتْهَا عَنْ غَيْرِ مَسْأَلَةٍ أُعِنْتَ عَلَيْهَا..». متفق
عليه

1. จากอับดุลเราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์
ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวกับฉันว่า “โอ้อับดุลเราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์
เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์ หากท่านได้รับตำแหน่งโดยการร้องขอ
ท่านก็จะถูกกิน (โดยไม่มีใครสนใจ) แต่หากท่านได้รับตำแหน่งโดยไม่ได้รับ
ขอท่านก็จะได้รับการช่วยเหลือ...” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ หมายเลขหะดีษ
7147 , มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1652)

عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي ﷺ قال: «إِنَّكُمْ سَتَحْرِصُونَ
عَلَى الْإِمَارَةِ، وَسَتَكُونُ نَدَامَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَنِعْمَ الْمُرْضِعَةُ وَبِئْسَتِ
الْفَاطِمَةُ». أخرجه البخاري

2. จากอบีฮุรัยเราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์เราะฮ์
อะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่ “แท้จริงพวกท่านมีความพยายามที่จะแสวงหา
ตำแหน่งผู้นำกัน และตำแหน่งนั้นมันจะทำให้เสียใจในวันกิยามะฮ์ ดังนั้น
ความดีงามจะเป็นของผู้ที่ให้นม และความเลวร้ายจะได้กับผู้ที่ย่านม”
(บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ หมายเลขหะดีษ 7148)

عن أبي موسى رضي الله عنه قال: دخلت على النبي ﷺ أَنَا وَرَجُلَانِ مِنْ قَوْمِي فَقَالَ أَحَدُ الرَّجُلَيْنِ: أَمَرْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَقَالَ الْآخَرُ مِثْلَهُ، فَقَالَ: «إِنَّا لَا نُؤَلِّي هَذَا مَنْ سَأَلَهُ وَلَا مَنْ حَرَصَ عَلَيْهِ». متفق عليه

3. จากอบีมุসা เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ กล่าวว่่า ฉัั้นได้เข้าไปหาท่านนบี ศ็็อลลัลลอฮุ อะละยฮิ วะสลัล้ม พร้อมกับชายที่มาจากเผ่าของฉัั้นอีกสองคน คนหนึ่งกล่าวว่า ใ้ท่านรอสุลุลลอฮุจงแต่งตั้งเราให้เป็นผู้นำ ส่วนอีกคนก็ กล่าวเหมือนกับคนแรก ท่านรอสุลตอบว่่า แท้จริงในกิจการนี้เราจะไม่แต่งตั้ง แก่ผู้ที่ร้องขอและผู้ที่ยพยายามแสวงหามัน” (บันทึกโดยอัลบุคอริฮฺ หมายเลข หะดีษ 7149 , มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1733)

ให้พยายามออกห่างจากการเป็นผู้นำโดยเฉพาะผู้ที่มีความอ่อนแอในการจะปฏิบัติตามหน้าที่

عن أبي ذر رضي الله عنه قال: قلت: يا رسول الله ألا تستعملني؟ قال: فضرب بيده على منكبي ثم قال: «يَا أَبَا ذَرٍّ إِنَّكَ ضَعِيفٌ، وَإِنَّهَا أَمَانَةٌ، وَإِنَّهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ خِزْيٌ وَنَدَامَةٌ إِلَّا مَنْ أَخَذَهَا بِحَقِّهَا وَأَدَّى الَّذِي عَلَيْهِ فِيهَا». أخرجه مسلم

จากอบีซัร เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ กล่าวว่่า ฉัั้นกล่าวว่า ใ้ท่านรอสุลุลลอฮุท่าน ไม่ให้ฉัั้นเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือ? ดั่งนั้นท่านรอสุลได้เอามือมาวางไว้ที่บนไหล่ ของฉัั้น แล้วกล่าวว่า ใ้อบูซัร แท้จริงท่านเป็นคนอ่อนแอ ตำแหน่งผู้นำเป็น ภาระหน้าที่ที่หนัก และในวันกิยามะฮุจะขาดทุนและเสียใจ นอกจากผู้ที่รับ มันมาด้วยกับสิทธิหน้าที่และได้ปฏิบัติไปตามหน้าที่อันนั้น” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 1825)

ความประเสริฐของผู้นำที่มีความยุติธรรมและโทษทัณฑ์ของผู้นำที่อธรรม

1. อัลลอฮุตรัสว่่า

﴿وَأَقْسَطُوا أِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ [الحجرات/9]

ความหมาย “และพวกเจ้าจงให้ความเที่ยงธรรม (แก่ทั้งสองฝ่าย) เกิด แท้จริงอัลลอฮุทรงรักใคร่บรรดาผู้ให้ความเที่ยงธรรม” (อัลสุญรอต : 9)

عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي ﷺ قال: «سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللَّهُ تَعَالَى فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ إِمَامٌ عَدْلٌ، وَشَابٌّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ اللَّهِ ..» متفق عليه

2. จากอบีฮุรัยเราะฮะฮฺ เราะฮะฎียัลลอฮุ อันฮุ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่่า “มีบุคคล 7 ประเภทที่จะได้อยู่ภายใต้ร่มเงาของอัลลอฮุตะอาลาในวันที่ไม่มีร่มเงาอื่นใด นอกจากร่มเงาของพระองค์ หนึ่ง..ผู้นำที่มีความยุติธรรม สอง..คนหนุ่มที่เติบโตขึ้นมาโดยการเคารพภักดีต่ออัลลอฮุ...” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮฺ หมายเลขหะดีษ 1423 , มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1031)

عن عبدالله بن عمرو رضي الله عنهما قال: قال رسول الله ﷺ: «إِنَّ الْمُقْسِطِينَ عِنْدَ اللَّهِ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ عَنِ يَمِينِ الرَّحْمَنِ عَزَّ وَجَلَّ، وَكُنَّا يَدَيْهِ يَمِينٌ، الَّذِينَ يَعْدِلُونَ فِي حُكْمِهِمْ وَأَهْلِيهِمْ وَمَا وَلَوْ»
أخرجه مسلم

3. จากอบีดุลลอฮุ บิน อัมรฺ เราะฮะฎียัลลอฮุ อันฮุมา กล่าวว่่า ท่านรอฮูลุลลอฮุ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่่า “แท้จริงบรรดาผู้ที่ให้ความยุติธรรม ณ ที่อัลลอฮุเขาจะได้อยู่บนมิมบรแห่งรัศมีซึ่งอยู่ทางด้านขวาของอิรเราะฮฺมาน (ผู้ทรงปราณี) อิซซาวะญ์ลลา ในขณะที่มือทั้งสองของพระองค์ทรงมีความดีงาม ความศรัทธา พวกเขาคือบรรดาผู้ที่ให้ความยุติธรรมในการปกครอง และผู้ที่อยู่ภายใต้การรับผิดชอบดูแลของพวกเขา และสิ่งทีพวกเขาได้ปกครอง” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 1827)

عن معقل بن يسار رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله ﷺ يقول: «مَا مِنْ عَبْدٍ يَسْتَرْعِيهِ اللَّهُ رَعِيَّةً، يَمُوتُ يَوْمَ يَمُوتُ وَهُوَ غَاشٌّ لِرَعِيَّتِهِ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ». متفق عليه

4. จากมะอฺกีล บิน ยะฮฺซาร์ เราะฮะฎียัลลอฮุ อันฮุ กล่าวว่่า ฉันได้ยินท่านรอฮูลุลลอฮุศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่่า “ไม่มีบ่าวคนใดที่อัลลอฮุได้ให้เขาปกครองผู้ที่อยู่ภายใต้การปกครองของเขากลุ่มหนึ่ง และได้เสียชีวิตในสภาพที่เขาคดโกงต่อผู้ที่อยู่ภายใต้การปกครอง ยกเว้นอัลลอฮุจะหักห้ามเขาจากการเข้าสวนสวรรค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮฺ หมายเลขหะดีษ 7150 , มุสลิม หมายเลขหะดีษ 142)

ตำแหน่งตัวแทนหรือตำแหน่งผู้นำต้องเป็นผู้ชายต้องไม่ใช่ผู้หญิง

عن أبي بكرة رضي الله عنه قال: لَقَدْ نَفَعَنِي اللهُ بِكَلِمَةٍ أَيَّامَ
الْجَمَلِ لَمَّا بَلَغَ النَّبِيُّ ﷺ أَنَّ فَارِسًا مَلَكَوا ابْنَةَ كِسْرَى قَالَ: «لَنْ
يُفْلِحَ قَوْمٌ وَلَوْ أَمَرَهُمْ امْرَأَةٌ». أخرجه البخاري

จากอบีบักเราะฮะฮุ เราะซะฎียัลลอฮุ อันฮุ กล่าวว่่า อัลลอฮุได้ทำให้ฉันได้รับ
ประโยชน์ด้วยกับคำคำหนึ่งในช่วงสมรภูมิลัฏมะมัด เมื่อมีข่าวไปถึงท่านนบี
ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัมว่่า แท้จริงพวกเปอร์เซียได้มอบให้บุตรสาวของ
โกเซอร์ (กิสรอ) ขึ้นเป็นกษัตริย์ ท่านจึงกล่าวว่่า “กลุ่มชนหนึ่งกลุ่มชนใดจะ
ไม่ได้รับความสำเร็จเป็นอันขาด การที่พวกเขาแต่งตั้งให้ผู้หญิงเป็นผู้ปกครอง
ดูแลกิจการของพวกเขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรียุ หมายเลขหะดีษ 7099)

บทบาทหน้าทีของคอลลีฟะฮุ (ตัวแทนของอัลลอฮุ)

1. อัลลอฮุตรัสแก่นบีมุฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่่า

﴿وَأَنِ احْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ
بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ
كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾﴾ [المائدة/٤٩]

ความหมาย “และเจ้าจงตัดสินระหว่างพวกเขาด้วยสิ่งที่อัลลอฮุได้ทรง
ประทานลงมาเถิด จงอย่าปฏิบัติตามความอารมณ์ใฝ่ต่ำของพวกเขา และจง
ระวังพวกเขาในการที่พวกเขาจะจูงใจเจ้าให้ไขว่เขวออกจากบางสิ่งที่อัลลอฮุได้
ทรงประทานลงมาให้แก่เจ้า แล้วถ้าหากพวกเจ้าผินหลังให้ก็พึงรู้เถิดว่่าแท้จริง
อัลลอฮุนั้นเพียงประสงค์จะให้ประสบแก่พวกเขาซึ่งบางส่วนแห่งโทษของพวกเขา
เท่านั้น และแท้จริงจำนวนมากมายในบรรดามนุษย์นั้นเป็นผู้ละเมิด” (อัล
มาอิดะฮุ : 49)

2. อัลลอฮุตรัสแก่นบีดาอูด อะลัยฮิสสลาม ว่่า

﴿يٰۤاٰدُوۤدُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيۡفَةً فِى الْاَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوٰى
فِيۡضِلَّكَ عَنۡ سَبِيۡلِ اللّٰهِ اِنَّ الَّذِيۡنَ يَضِلُّوۡنَ عَنۡ سَبِيۡلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيۡدٌۢ بِمَا نَسُوۡا
يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٦٦﴾﴾ [ص/٦٦]

ความหมาย “โอ้ดาอูดเอ๋ย เราได้แต่งตั้งเจ้าให้เป็นตัวแทนในแผ่นดินนี้ ดังนั้น
เจ้าจงตัดสินคดีต่าง ๆ ระหว่างมนุษย์ด้วยความยุติธรรมและอย่าปฏิบัติตาม
อารมณ์ใฝ่ต่ำ มันจะทำให้เจ้าหลงไหลไปจากทางของอัลลอฮุ แท้จริงบรรดา
ผู้ที่หลงไปจากทางของอัลลอฮุนั้น สำหรับพวกเขาจะได้รับการลงโทษอย่าง
สาหัสเนื่องด้วยพวกเขาละมวันแห่งการชำระบัญชี” (ศอด : 26)

วิธีการทำสัตยาบันต่อผู้นำ

عن عبادة بن الصامت رضي الله عنه قال: بَايَعْنَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَلَى السَّمْعِ وَالطَّاعَةِ فِي الْعُسْرِ وَالْيُسْرِ، وَالْمَنْشَطِ وَالْمَكْرَهِ، وَعَلَى أَثَرِهِ عَلَيْنَا، وَعَلَى أَنْ لَا نُنَازِعَ الْأَمْرَ أَهْلَهُ، وَعَلَى أَنْ نَقُولَ بِالْحَقِّ أَيْنَمَا كُنَّا، لَا نَخَافُ فِي اللَّهِ لَوْمَةَ لَائِمٍ - وفي رواية بعد أَنْ لَا نُنَازِعَ الْأَمْرَ أَهْلَهُ - قَالَ: «إِلَّا أَنْ تَرَوْا كُفْرًا بَوَاحًا عِنْدَكُمْ مِنَ اللَّهِ فِيهِ بُرْهَانٌ». متفق عليه

1. จากอุบาตอะฮฺ บิน อัสศอหมิต เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ กล่าวว่่า พวกเขาได้ทำสัตยาบันต่อท่านรอซูลุลลอฮุ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่่าจะเชื่อฟังและปฏิบัติตามทั้งในเรื่องที่ยากและเรื่องที่ย่าย ในสิ่งทีรักและสิ่งทีไม่พอใจ ในเรื่องทีเราต้องเสียสละให้แก่ผู้อื่น เราไม่แข่งแย่งกิจการ (ตำแหน่ง) กับผู้ที่เป็นเจ้าของอยู่ เราจะพูดในเรื่องสัจธรรมไม่ว่าจะอยู่ ณ ทีไหน เราจะไม่ก่ดวลการตำหนิในกิจการของอัลลอฮุ - อีกลายรายงานหลังจาก เราไม่แก่งแย่งกิจการ (ตำแหน่ง) กับผู้ที่เป็นเจ้าของอยู่ เขากล่าวว่่า ยกเว้นในกรณีทีพวกเขาามีหลักฐานอย่างชัดแจ้งถึงการปฏิเสธต่ออัลลอฮุของพวกเขา” (บันทึกโดยอัลบุคอริย หมายเลขหะดีษ 7056 , มุสลิม ในบทอัลอิมาเราะฮฺ หมายเลขหะดีษ 1709 เป็นสำนวนของท่าน)

عن جرير بن عبد الله رضي الله عنه قال: بَايَعْتُ النَّبِيَّ ﷺ عَلَى السَّمْعِ وَالطَّاعَةِ، فَلَقَّنِي فِيمَا اسْتَطَعْتُ، وَالنُّصِيحَ لِكُلِّ مُسْلِمٍ. متفق عليه

2. จากญะร็ีร์ บิน อับดุลลอฮุ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ กล่าวว่่า ฉันได้ทำสัตยาบันต่อท่านรอซูลุลลอฮุ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่่าจะเชื่อฟังและปฏิบัติตาม ดังนั้นท่านได้สอนฉันในสิ่งทีฉันมีความสามารถ และให้คำปรึกษาตักเตือนแก่มุสลิมทุกคน” (บันทึกโดยอัลบุคอริย หมายเลขหะดีษ 7204 , มุสลิม หมายเลขหะดีษ 56 เป็นสำนวนของท่าน)

จำเป็นต้องอดทนในกรณีที่ผู้ปกครองอธรรมหรือทำร้าย

عن أسيد بن حضير رضي الله عنه أَنَّ رَجُلًا مِّنَ الْأَنْصَارِ خَلَا بِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: أَلَا تَسْتَعْمِلُنِي كَمَا اسْتَعْمَلْتَ فُلَانًا؟ فَقَالَ: «إِنَّكُمْ سَتَلْقَوْنَ بَعْدِي أَثَرَةَ فَاصِبِرُوا حَتَّى تَلْقَوْنِي عَلَى الْحَوْضِ». متفق عليه

1. จากอุลลยุด บิน ฮุฎัยรฺ เราะาะฎียัลลอลฮฺ อันฮฺ มีชาวอันศอรคนหนึ่งอยู่ตามลำพังกับท่านรอสุลุลลอลฮฺ คีอลลัลลอลฮฺ อะลัฎยียิ วะสัลลัลมฺ เขากล่าวว่า “ท่านไม่มอบหน้าที่ให้ฉันปฏิบัติเหมือนกับที่ท่านได้มอบให้กับคนนั้นบ้างหรือ?” ท่านรอสุลตอบว่า “แท้จริงพวกท่านจะได้พบหลังจากฉันผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ดังนั้นพวกท่านจงอดทนจนกว่าพวกท่านจะได้พบกับฉันที่อัลเฮาฏฺ (อ่างน้ำของท่านนบีในสวนสวรรค์) (บันทึกโดยอัลบุคอรียฺ หมายเลขหะดีษ 3792, มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1845 เป็นสำนวนของท่าน)

عن ابن عباس رضي الله عنهما عن النبي ﷺ قال: «مَنْ كَرِهَ مِنْ أَمِيرِهِ شَيْئًا فَلْيَصْبِرْ، فَإِنَّهُ مَنْ خَرَجَ مِنَ السُّلْطَانِ شَبْرًا مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً». متفق عليه

2. จากอิบนิอับบาส เราะาะฎียัลลอลฮฺ อันฮฺ มา จากท่านนบี คีอลลัลลอลฮฺ อะลัฎยียิ วะสัลลัลมฺ กล่าววว่า “ผู้ที่ไม่พอใจสิ่งหนึ่งสิ่งใดต่อผู้นำ ดังนั้นจงอดทน แท้จริงผู้ที่ออกจากการเชื่อฟังผู้ปกครองเพียงคืบเดียวเขาจะเสียชีวิตในสภาพญานัตียะฮฺ” (บันทึกโดยอัลบุคอรียฺ หมายเลขหะดีษ 7053 เป็นสำนวนของท่าน , มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1849)

ต้องเชื่อฟังปฏิบัติตามผู้นำถึงแม้จะถูกหักห้ามสิทธิ

سأل سلمة بن يزيد الجعفي رضي الله عنه رسول الله ﷺ فقال: يَا نَبِيَّ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ قَامَتْ عَلَيْنَا أُمْرَاءُ يُسْأَلُونَ حَقَّهُمْ، وَيَمْنَعُونَا حَقَّنَا فَمَا تَأْمُرُنَا؟ فَأَعْرَضَ عَنْهُ، ثُمَّ سَأَلَهُ فَأَعْرَضَ عَنْهُ، ثُمَّ سَأَلَهُ فِي الثَّانِيَةِ أَوْ فِي الثَّالِثَةِ فَجَذَبَهُ الْأَشْعَثُ بْنُ قَيْسٍ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «اسْمَعُوا وَأَطِيعُوا، فَإِنَّمَا عَلَيْهِمْ مَا حُمِّلُوا، وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ». أخرجه مسلم

สะละมะฮฺ บิน ยะซีด อัลญะฮุฎียฺ เราะาะฎียัลลอลฮฺ อันฮฺ กล่าววว่า “โอ้นบีของอัลลอลฮฺ ท่านมีความเห็นอย่างไรในกรณีที่ถูกเรียกร้องสิทธิของพวกเขา แต่มาหักห้ามสิทธิของพวกเขา ดังนั้นท่านให้พวกเราทำอย่างไร? ท่านนบีผินหลังให้ แล้วเขาถามซ้ำ ท่านนบีผินหลังให้อีก ต่อจากนั้นเขาได้ถามเป็นครั้งที่สองหรือครั้งที่สาม ดังนั้นอัลฮุซัยษฺ บิน กัฎษฺ ได้ดึงชายคนนั้น แล้วท่านรอสุลุลลอลฮฺ คีอลลัลลอลฮฺ อะลัฎยียิ วะสัลลัลมฺ กล่าววว่า “พวกท่านทั้งหลายจงเชื่อฟังและปฏิบัติตาม แท้จริงพวกเขามีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ และสำหรับ

พวกท่านก็มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 1846)

จำเป็นจะต้องอยู่ร่วมกับญะมาอะฮ์และผู้นำมุสลิมขณะที่เกิดความโกลาหลวุ่นวายและในทุกๆ สภาวะการณ์

عن حذيفة بن اليمان رضي الله عنهما قال: كَانَ النَّاسُ يَسْأَلُونَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَنِ الْخَيْرِ، وَكُنْتُ أَسْأَلُهُ عَنِ الشَّرِّ مَخَافَةَ أَنْ يُدْرِكَنِي، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا كُنَّا فِي جَاهِلِيَّةٍ وَشَرٍّ، فَجَاءَنَا اللَّهُ بِهَذَا الْخَيْرِ، فَهَلْ بَعَدَ هَذَا الْخَيْرِ شَرٌّ؟ قَالَ: «نَعَمْ» فَقُلْتُ: هَلْ بَعْدَ ذَلِكَ الشَّرِّ مِنْ خَيْرٍ؟ قَالَ: «نَعَمْ وَفِيهِ دَخْنٌ» قُلْتُ: وَمَا دَخْنُهُ؟ قَالَ: «قَوْمٌ يَسْتَتُونَ بِغَيْرِ سُنَّتِي وَيَهْدُونَ بِغَيْرِ هَدْيِي، تَعْرِفُ مِنْهُمْ وَتُنْكِرُ» فَقُلْتُ: هَلْ بَعْدَ ذَلِكَ الْخَيْرِ مِنْ شَرٍّ؟

قَالَ: «نَعَمْ دُعَاةٌ عَلَى أَبْوَابِ جَهَنَّمَ، مَنْ أَجَابَهُمْ إِلَيْهَا قَذَفُوهُ فِيهَا»، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ صِفْهُمْ لَنَا، فَقَالَ: «نَعَمْ قَوْمٌ مِنْ جِلْدَتِنَا وَيَتَكَلَّمُونَ بِاللِّسَانِ» قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَا تَرَى إِنْ أَدْرَكَنِي ذَلِكَ؟ قَالَ: «تَلَزُمُ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ وَإِمَامَهُمْ» فَقُلْتُ: فَإِنْ لَمْ تَكُنْ لَهُمْ جَمَاعَةٌ وَلَا إِمَامٌ؟ قَالَ: «فَاعْتَزِلْ تِلْكَ الْفِرْقَ كُلَّهَا، وَلَوْ أَنْ تَعْصُ عَلَى أَصْلِ شَجَرَةٍ حَتَّى يُدْرِكَكَ الْمَوْتُ وَأَنْتَ عَلَى ذَلِكَ» متفق عليه

1. จากสุหัยพะฮุ บิน อันยะมาน เราะะฎียัลลอฮุ อันฮุมมา กล่าวว่ ผู้คนต่างถาม ท่านรอสูลุลลอฮุ คี้อลลัลลอฮุ อะลยฮิ ะสลัลัม ถึงเรื่องความดีงาม แต่ฉันกลับถามท่านถึงเรื่องความชั่วเกรงว่มันจะมาประสบกับฉัน ฉันถามว่ ใ้ท่านรอสูลุลลอฮุพวกเราเคยอยู่ในยุคญาฮิลียะฮ์และเคยอยู่ในวังวนของความชั่ว ดังนั้นอัลลอฮุได้นำความดีงามอันนี้มาให้แก่เรา หลังจากความดีงามอันนี้จะมี ความชั่วอีกหรือไม่? ท่านรอสูลตอบว่ มีอีก ฉันถามอีกว่ หลังจากความชั่วอันนี้จะมีความดีอีกหรือไม่? ท่านรอสูลตอบว่ มีอีกและจะเป็นยุคคะค็อน ฉันถามว่ คะค็อนคืออะไร? ท่านรอสูลตอบว่ มีคนกลุ่มหนึ่งทำแบบอย่างที่ไม่ใช่แบบอย่างของฉัน เรียกร่องชี้นำผู้อื่นที่ไม่ใช่เป็นทางนำของฉัน พวกท่านยอมรับและปฏิบัติต่อพวกเขา ฉันถามอีกว่ หลังจากความดีงามอันนี้จะมี ความชั่วอีกหรือไม่? ท่านรอสูลตอบว่ มีอีก จะมีบรรดาผู้เรียกร่องไปสู่ประตูนรกญะฮันนัม ผู้ที่ตอบรับการเชิญชวนของพวกเขา เขาจะถูกขว้างให้ลงไป

นรก ฉันถามว่า ใ้ท่านรอสูลุลอฮฺจงบอกลักษณะของพวกเขาแก่เรา ท่านรอสูลตอบว่า เป็นชนกลุ่มหนึ่งที่มาจากเนื้อหนังของพวกเขา พุดจาด้วยกับภาษาของพวกเขา ฉันถามว่า ใ้ท่านรอสูลุลอฮฺท่านมีความเห็นอย่างไรหากเรื่องดังกล่าวมาประสบกับฉัน? ท่านรอสูลตอบว่า จงยืนหยัดอยู่กับญะมาอะฮฺมุสลิมและผู้นำของพวกเขา ฉันถามว่า แล้วหากว่าพวกเขาไม่มีญะมาอะฮฺและไม่มีผู้นำ? ท่านรอสูลตอบว่า จงออกห่างจากกลุ่มต่างๆ ทั้งหมดถึงแม้ว่าท่านต้องกัดรากไม้ จนกระทั่งความตายมาประสบกับท่านโดยที่ท่านอยู่ในสภาพดังกล่าว” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮฺ หมายเลขหะดีษ 3606, มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1847 ส่วนนวนหะดีษเป็นของท่าน)

عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي ﷺ أنه قال: «مَنْ خَرَجَ مِنَ الطَّاعَةِ، وَفَارَقَ الْجَمَاعَةَ، فَمَاتَ، مَاتَ مَيِّتَةً جَاهِلِيَّةً، وَمَنْ قَاتَلَ تَحْتَ رَايَةٍ عُمِّيَّةٍ يَغْضَبُ لِعَصْبَةٍ، أَوْ يَدْعُو إِلَى عَصْبَةٍ، أَوْ يَنْصُرُ عَصْبَةً، فَقُتِلَ، فَقِتْلَةٌ جَاهِلِيَّةٌ. وَمَنْ خَرَجَ عَلَى أُمَّتِي، يَضْرِبُ بَرَّهَا وَفَاجِرَهَا، وَلَا يَتَحَاشَى مِنْ مُؤْمِنِهَا، وَلَا يَفِي لِذِي عَهْدٍ عَهْدَهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَلَسْتُ مِنْهُ». أخرجه مسلم

2. จากอบีฮุรัยเราะฮฺ เราะอะฎิยัลลอฮฺ อันฮฺ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า “ผู้ใดที่ออกจากการปฏิบัติตามเชื่อฟัง แยกตัวออกจากญะมาอะฮฺ (กลุ่ม) ดังนั้นเมื่อเขาเสียชีวิต เสียชีวิตในสภาพของญะฮิลียะฮฺ (ยุคอนารยชน) และผู้ที้ออกต่อสู้ภายใต้ร่มธงของความเป็นพวกพ้อง (อย่างมีลี้มหลี้มตา) เรียกร้องไปสู่ความเป็นกลุ่มชนนิยม หรือให้การช่วยเหลือสู่ความเป็นกลุ่มชนนิยม แล้วเขาถูกฆ่า ดังนั้นการเสียชีวิตของเขาจะอยู่ในสภาพญะฮิลียะฮฺ และผู้ที้ออกต่อสู้ (กับผู้นำ) จากประชาชาติของฉัน เขาต่อสู้กับคนดีและคนชั่ว โดยไม่สนใจต่อความเป็นผู้ศรัทธาของเขาและไม่รักษาพันธะสัญญา ดังนั้นเขาไม่ใช่พวกของฉันและฉันก็ได้เป็นพวกของเขา” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 1848)

عن ابن عباس رضي الله عنهما عن النبي ﷺ قال: «مَنْ رَأَى مِنْ أَمِيرِهِ شَيْئاً يَكْرَهُهُ فَلْيُضِرِّ عَلَيْهِ، فَإِنَّهُ مَنْ فَارَقَ الْجَمَاعَةَ شِرْراً فَمَاتَ إِلَّا مَاتَ مَيِّتَةً جَاهِلِيَّةً». متفق عليه

3. จากอิบนิอับบาส เราะอะฎิยัลลอฮฺ อันฮฺมา จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมกล่าวว่า “ผู้ที้เห็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เขาไม่ชอบจากผู้นำ ดังนั้นจงอดทน

แท้จริงผู้ที่แยกตัวออกจากญะมาอะฮฺ (กลุ่ม) เพียงคืบหนึ่ง ดังนั้นเมื่อเขาเสียชีวิต นอกจากเขาเสียชีวิตในสภาพของญะฮิลียะฮฺ” (บันทึกโดยอัลบุคอรียะฮฺ หมายเลขหะดีษ 7054, มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1849 เป็นสำนวนของท่าน)

จำเป็นต้องปฏิเสธต่อผู้นำในกรณีที่เขาฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติและงดจากการต่อสู้ตราบไต่ที่พวกเขายังคงละหมาด

عن أم سلمة رضي الله عنها عن النبي ﷺ أنه قال: «إِنَّهُ يُسْتَعْمَلُ عَلَيْكُمْ أُمَرَاءُ، فَتَعْرِفُونَ وَتُنْكِرُونَ، فَمَنْ كَرِهَ فَقَدْ بَرِيءٌ، وَمَنْ أَنْكَرَ فَقَدْ سَلِمَ، وَلَكِنْ مَنْ رَضِيَ وَتَابَعَ» قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلَا نُقَاتِلُهُمْ؟ قَالَ: «لَا. مَا صَلَّوْا». أخرجه مسلم

จากอุมมุสะละมะฮฺ เราะฎียัลลอฮฺ อันฮฺมา จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลิมกล่าวว่า “แท้จริงบรรดาผู้นำถูกแต่งตั้งให้แก่พวกท่าน ดังนั้นมีทั้งสิ่งที่ทำให้พวกท่านรักและสิ่งที่ทำให้พวกท่านเกลียดชัง ผู้ที่เกลียดชังเขาจะรอดพ้น ผู้ที่ห้ามปรามเขาจะปลอดภัย แต่ทว่าผู้ที่ยินดีพอใจ (ต่อความชั่ว) ก็ทำปฏิบัติตาม พวกเขาบอกว่า โอ้ท่านรอซูลุลลอฮฺเราจะฆ่าพวกเขาได้หรือไม่? ท่านตอบว่า ไม่ได้ ตราบใดที่พวกเขายังคงละหมาด” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 1854)

บทบัญญัติเกี่ยวกับการแยกตัวออกจากกิจการของมวลมุสลิมในสภาพที่อยู่รวมกันเป็นสังคม (กลุ่ม)

عن عرفة رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله ﷺ يقول: «مَنْ أَتَاكُمْ وَأَمْرُكُمْ جَمِيعٌ عَلَى رَجُلٍ وَاحِدٍ، يُرِيدُ أَنْ يَشُقَّ عَصَاكُمْ، أَوْ يُفَرِّقَ جَمَاعَتَكُمْ فَاقْتُلُوهُ». أخرجه مسلم

จากอัรฟะฮฺ เราะฎียัลลอฮฺ อันฮฺมา กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านรอซูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลิม กล่าวว่า “ผู้ที่มาหาพวกท่านในขณะที่กิจการทั้งหมดของพวกท่านรวมอยู่ที่คนเดียว (ผู้นำ) โดยที่เขาต้องการจะมาทำลายความเข้มแข็งของพวกท่าน หรือมาแยกความเป็นญะมาอะฮฺของพวกท่าน ดังนั้นจงฆ่าเขา” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 1852)

บทบัญญัติกรณีทีคอลีฟะฮฺถูกทำสตัยบบันในเวลาเดียวกันสองคน

عن أبي سعيد الخدري رضي الله عنه قال: قال رسول الله ﷺ: «إِذَا بُوِيَعَ لِخَلِيفَتَيْنِ، فَاقْتُلُوا الْآخَرَ مِنْهُمَا». أخرجه مسلم

จากอบีสะอีด อัลกุดรียู เราะะฎิยัลลอฮุ อันฮุ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัมกล่าวว่า “เมื่อคอลีฟะฮ์สุฎุกทำสัตยาบันสองคน ดั่งนั้นจงฆ่าอีกคน จากพวกเขาทั้งสอง” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 1853)

บรรดาผู้นำที่ดีและผู้นำที่เลว

عن عوف بن مالك رضي الله عنه عن النبي ﷺ قال: «خيارُ أئمتِّكمُ الَّذِينَ تُحِبُّونَهُمْ وَيُحِبُّونَكُمْ، وَيُصَلُّونَ عَلَيْكُمْ، وَتُصَلُّونَ عَلَيْهِمْ، وَشِرَارُ أئمتِّكمُ الَّذِينَ تُبْغِضُونَهُمْ وَيُبْغِضُونَكُمْ، وَتَلْعَنُونَهُمْ وَيَلْعَنُونَكُمْ» قيل: يا رسولَ الله أَفلا تُنابِذُهُمُ بالسَّيْفِ؟ فقال: «لا. ما أقاموا فيكم الصلاة، وإذا رأيتم من وُلائِكُمْ شيئاً تَكَرَّهُونَهُ فأكرهوا عملَهُ، ولا تَنزِعُوا يداً من طاعةٍ». أخرجه مسلم

จากเอาฟู บิน มาลิก เราะะฎิยัลลอฮุ อันฮุ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัมกล่าวว่า “ผู้นำที่ดีของพวกเขา คือ บรรดาผู้ที่พวกเขารักพวกเขา และพวกเขาก็รักต่อพวกเขา พวกเขาขอพรให้แก่พวกเขาและพวกเขาก็ขอพรให้แก่พวกเขา ส่วนผู้นำที่เลวของพวกเขา คือ บรรดาผู้ที่พวกเขาเกลียดชังต่อพวกเขาและพวกเขาก็เกลียดชังต่อพวกเขา พวกเขาสาปแช่งต่อพวกเขาและพวกเขาก็สาปแช่งพวกเขา มีคนกล่าวว่า ใ้ท่านรอซูลุลลอฮุเราจะถอนตัวจากพวกเขาด้วยกับคมดาบได้หรือไม่? ท่านตอบว่า ไม่ได้ トラบใดที่พวกเขายังคงดำรงการละหมาดแก่พวกเขา และเมื่อพวกเขาเห็นสิ่งใดที่น่าตำหนิจากบรรดาผู้ปกครองจงตำหนิการกระทำของเขา พวกเขาอย่าได้ถอดมือออกจากการศึกษาปฏิบัติตามพวกเขา” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 1855)

คนใกล้ชิดและบรรดาที่ปรึกษาของผู้นำ

عن أبي سعيد الخدري رضي الله عنه عن النبي ﷺ قال: «مَا بَعَثَ اللَّهُ مِنْ نَبِيٍّ وَلَا اسْتَخْلَفَ مِنْ خَلِيفَةٍ إِلَّا كَانَتْ لَهُ بَطَانَتَانِ: بَطَانَةٌ تَأْمُرُهُ بِالْمَعْرُوفِ، وَتَحُضُّهُ عَلَيْهِ، وَبَطَانَةٌ تَأْمُرُهُ بِالنَّيِّبِ وَتَحُضُّهُ عَلَيْهِ، فَالْمَعْصُومُ مَنْ عَصَمَ اللَّهُ تَعَالَى». أخرجه البخاري

จากอบีสะอีด อัลกุดรียู เราะะฎิยัลลอฮุ อันฮุ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัมกล่าวว่า “อัลลอฮ์ไม่ได้ส่งนบีและไม่ได้แต่งตั้งคอลีฟะฮ์ (ตัวแทน) นอกจากเขาจะมีที่ปรึกษาสองประเภท หนึ่ง..ปรึกษาใช้ให้กระทำคุณงามความดีและคอยกระตุ้นส่งเสริม สอง..ปรึกษาใช้ให้กระทำความชั่วและคอย

กระตุ้นส่งเสริม ดังนั้นผู้ที่ได้รับการคุ้มครองให้พ้นจากความผิดคือผู้ที่อัลลอฮ์
ตะอะลาทรงปกป้องเขา” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 7198)

บทบาทหน้าที่ของคอลีฟะฮ์

หน้าที่จำเป็นของคอลีฟะฮ์ (ผู้นำของบรรดามุสลิม) มีดังต่อไปนี้

1. การดำรงไว้ซึ่งศาสนา โดยการปกป้องรักษา เรียกร้องเชิญชวน ป้องกันให้พ้นจาก
สิ่งที่สงสัยคลุมเครือ ดำเนินการปกครองตามหลักการและขอบเขตด้วยกับบทบัญญัติที่อัลลอฮ์
ทรงประทานลงมาให้แก่มวลมนุษยชาติ และทำการต่อสู้ ทูมเท เสียสละในหนทางของอัลลอฮ์
อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا

بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾ [النساء/ 58]

ความหมาย “แท้จริงอัลลอฮ์ทรงใช้พวกเจ้าให้มอบคืนบรรดาของฝากแก่
เจ้าของของมัน และเมื่อพวกเจ้าตัดสินระหว่างผู้คน พวกเจ้าก็ต้องตัดสิน
ด้วยความยุติธรรม แท้จริงอัลลอฮ์ทรงแนะนำพวกเจ้าด้วยสิ่งซึ่งดีจริง ๆ แท้
จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงได้ยินและได้เห็น” (อันนิสาอู : 58)

2. เลือกผู้ปกครองที่มีความเหมาะสม

อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿إِنَّ خَيْرَ مَنْ أَسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٦٦﴾ [القصص/ 66]

ความหมาย “แท้จริงคนดีที่ท่านควรจะจ้างเขาไว้คือ ผู้ที่แข็งแกร่ง ผู้ที่ซื่อสัตย์”
(อัลกอศ็อศ : 26)

3. ผู้นำคอยตรวจสอบเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

عن أبي حميد الساعدي رضي الله عنه قال: استعمل النبي ﷺ رجلاً
من الأزد يقال له ابن اللثبيّة على الصدقة، فلما قدم قال: هذا لكم
وهذا أهدي لي قال: «فهلّا جلس في بيت أبيه، أو بيت أمّه فينظر
أيهدى له أم لا؟ والذي نفسي بيده لا يأخذ أحدٌ منه شيئاً إلا جاء
به يوم القيامة يحمله على رقبتيه إن كان بعيراً له رغاء، أو بقرة
لها حوار، أو شاة تيعر» ثم رفع بيده حتى رأينا عفرة إبطيه:
«اللهم هل بلغت، اللهم هل بلغت» ثلاثاً. متفق عليه

จากอบีฮุมาйд อัสสาอิดียะ เราะวะฎียัลลอฮุ อันฮุ กล่าวว่่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้แต่งตั้งผู้ชายคนหนึ่งที่มาจากอัลฮัซดีซึ่งถูกเรียกว่าอิบ นุอัลลัตบียะฮุให้เป็นผู้จัดเก็บศอดะเกาะฮุ เมื่อเขาเดินทางกลับมาเขากล่าวว่่า ส่วนนี้สำหรับพวกท่านและอันนี้พวกเขามอบให้เป็นของกำนัลแก่ฉัน ท่านนบี กล่าวว่่า หากเขานั่งรออยู่ภายในบ้านของบิดาหรือบ้านมารดาเขาจะได้รับของ กำนัลหรือไม่? ขอสาบานต่อผู้ที่ชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ไม่มีสิ่ง ใดที่มีผู้เอาไปนอกจากในวันกียามะฮุเขาจะแบกมันไว้บนต้นคอถึงแม้จะเป็น คุฐูที่มันร้องคราง หรือวัวที่ร้องครวญคราง หรือแพะที่เป็นโรคเรื้อน ต่อจากนั้นท่านนบีได้ยกมือขึ้นสูงจนกระทั่งพวกเราเห็นรักแร้ และกล่าวว่่า ใ้อัลลลอฮุฉันได้บอกพวกท่านแล้วใช่หรือไม่ (สามครั้ง) (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮุ หมายเลขหะดีษ 2597 เป็นสำนวนของท่าน , มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1832)

4. คอยสอดส่องดูแลผู้อยู่ภายใต้การปกครองและบริหารกิจการของพวกเขา

عن ابن عمر رضي الله عنهما عن النبي ﷺ أنه قال: «أَلَا كُنتُمْ رَاعٍ، وَكُنتُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، فَالْأَمِيرُ الَّذِي عَلَى النَّاسِ رَاعٍ، وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ...». متفق عليه

จากอิบนิอุมัร เราะวะฎียัลลอฮุ อันฮุมา จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่่า "พึงรู้เถิด พวกท่านทั้งหลายมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบและ พวกท่านจะถูกสอบสวนในสิ่งที่รับผิดชอบ ดังนั้นผู้นำจะต้องรับผิดชอบต่อผู้ที่ อยู่ภายใต้การดูแลและเขาจะถูกสอบสวนต่อผู้ที่เขารับผิดชอบดูแล..." (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮุ หมายเลขหะดีษ 893, มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1829 เป็นสำนวนของท่าน)

5. เมตตาอ่อนโยนต่อผู้อยู่ภายใต้การปกครอง คอยตักเตือนและไม่เปิดเผยความลับของ พวกเขา

عن معقل بن يسار رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله ﷺ يقول: «مَا مِنْ أَمِيرٍ يَلِي أَمْرَ الْمُسْلِمِينَ، ثُمَّ لَا يَجْهَدُ لَهُمْ وَيَنْصَحُ، إِلَّا لَمْ يَدْخُلْ مَعَهُمُ الْجَنَّةَ». أخرجه مسلم

จากมะอุก็อบ บิน ยะซาร์ เราะวะฎียัลลอฮุ อันฮุ กล่าวว่่า ฉันได้ยินท่านรอฮู ลูลลอฮุ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่่า "ไม่มีผู้นำคนใดที่ได้รับแต่งตั้ง ให้รับผิดชอบกิจการของมวลมุสลิม จากนั้นเขาไม่ได้ใช้ความพยายามหรือ

อบรมตักเตือนต่อพวกเขา นอกจากเขาจะไม่ได้เข้าสวนสวรรค์พร้อมกับพวกเขา” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 142)

6. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ภายใต้การปกครอง

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿وَجَعَلْنَا لِمَنْ يَشَاءُ مِنْكُمْ آيَاتًا ۚ وَمِمَّا يُوقِنُونَ أَنَّ اللَّهَ يُنَزِّلُ الْوَحْيَ عَلَىٰ رُسُلِهِ ۚ لَوْلَا إِذْ يَخْتَصِمُونَ لَآتَيْنَهُم بآيَاتِنَا وَلَٰكِن كَانُوا لَكٰفِرِينَ ۚ﴾ [الفرقان/ 74]

ความหมาย “และทรงทำให้เราเป็นแบบอย่างแก่บรรดาผู้ยำเกรง” (อัลฟุรคาน : 74)

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَمَةً يَهْتَدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ﴾ [السجدة/ 24]

ความหมาย “และเราได้จัดให้มีบรรดาผู้นำจากพวกเขา เพื่อจะได้ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องตามคำบัญชาของเรา ในเมื่อพวกเขามีความอดทนและพวกเขาเชื่อมั่นต่อสัญญาณทั้งหลายของเรา” (อัลสัจญุดะฮฺ : 24)

สิทธิของคอลีฟะฮฺ

หน้าที่จำเป็นของผู้ที่อยู่ภายใต้การปกครองที่มีต่อผู้นำ มีดังต่อไปนี้

1. เชื่อฟังปฏิบัติตามในสิ่งที่ไม่ฝ่าฝืนต่ออัลลอฮฺ

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ [النساء/ 59]

ความหมาย “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงเชื่อฟังอัลลอฮฺเชื่อฟังรอสูลเถิด และผู้ปกครองในกลุ่มของพวกเจ้าด้วย แต่หากพวกเจ้าขัดแย้งกันในเรื่องใด ก็จงนำสิ่งนั้นกลับไปยังอัลลอฮฺและรอสูล หากพวกเจ้าศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันปรโลก นั้นแหละเป็นสิ่งที่ดียิ่งและเป็นการกลับไปที่สวยงามยิ่ง” (อันนิสาฮฺ : 59)

عن ابن عمر رضي الله عنهما عن النبي ﷺ أنه قال: «عَلَى الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ فِيمَا أَحَبَّ وَكَرِهَ، إِلَّا أَنْ يُؤْمَرَ بِمَعْصِيَةٍ، فَإِنْ أُمِرَ بِمَعْصِيَةٍ فَلَا سَمْعَ وَلَا طَاعَةَ». متفق عليه

จากอิบนิอุมัร เราะอะฎิยัลลอฮุ อันฮุมมา จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่า "นับเป็นความจำเป็นต่อมุสลิมที่จะต้องเชื่อฟังปฏิบัติตาม (ผู้นำ) ทั้งในสิ่งที่เขารักและชัง ยกเว้นกรณีที่เขาใช้ในเรื่องที่ไม่ดี หากถูกใช้ให้ฝ่าฝืนไม่จำเป็นต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตาม" (บันทึกโดยอัลบุคอรีย หมายเลขหะดีษ 7144, มุสลิม หมายเลขหะดีษ 1839 เป็นสำนวนของท่าน)

2. ให้การแนะนำตักเตือน

عن تميم الداري رضي الله عنه أن النبي ﷺ قال: «الدِّينُ النَّصِيحَةُ» قلنا: لمن؟ قال: «لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأَيِّمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّةِ تِهِمْ». أخرجه مسلم

จากตะมิมี อัลดารีย เราะอะฎิยัลลอฮุ อันฮุ กล่าวว่า แท้จริงท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่า "ศาสนาคือการตักเตือน พวกเรากล่าวว่า เพื่อใคร? ท่านนบีตอบว่า เพื่ออัลลอฮุ เพื่อคัมภีร์ของพระองค์ เพื่ออรอสูดของพระองค์ เพื่อบรรดาผู้นำของมวลมุสลิม และเพื่อบรรดาคนทั่วไป" (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ 55)

3. ช่วยเหลือและสนับสนุนต่อผู้นำในเรื่องศีลธรรม

อัลลอฮุตรัสว่า

﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالنَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ

شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾ [المائدة/٢]

ความหมาย "และพวกจงช่วยเหลือกันในเรื่องที่เป็นคุณธรรมและความยำเกรง และจงอย่าช่วยกันในเรื่องที่เป็นบาปและเป็นศัตรูกัน และพึงกลัวเกรงอัลลอฮุเถิด แท้จริงอัลลอฮุนั้นเป็นผู้ทรงรุนแรงในการลงโทษ" (อัลมาอิเดฮฺ : 2)